

Opozorilo: Neuradno prečiščeno besedilo predpisa predstavlja zgolj informativni delovni pripomoček, glede katerega organ ne jamči odškodninsko ali kako drugače.

Neuradno prečiščeno besedilo Zakona o sodiščih obsega:

- Zakon o sodiščih (Uradni list RS, št. 19/94 z dne 13. 4. 1994),
- Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o sodiščih (Uradni list RS, št. 45/95 z dne 4. 8. 1995),
- Zakon o pravnem postopku – ZPP (Uradni list RS, št. 26/99 z dne 15. 4. 1999),
- Zakon o spremembi in dopolnitvi zakona o sodiščih – ZS-B (Uradni list RS, št. 38/99 z dne 21. 5. 1999).

ZAKON o sodiščih (ZS)

(neuradno prečiščeno besedilo št. 3)

PRVI DEL

1. poglavje: Temeljne določbe

1. člen

Sodno oblast v Republiki Sloveniji izvajajo sodniki na sodiščih, ustanovljenih s tem ali z drugim zakonom.

Določbe prvega dela tega zakona veljajo za vsa sodišča v Republiki Sloveniji, razen za ustavno sodišče.

2. člen

Pravnomočno odločbo sodne oblasti mora spoštovati vsaka fizična in pravna oseba v Republiki Sloveniji.

Odločbe sodne oblasti vežejo sodišča in vse druge državne organe Republike Slovenije.

Imuniteto pred sodno oblastjo določajo ustava in pravila mednarodnega prava.

Izvršitve odločbe sodišča ne more ovirati odločba drugega državnega organa.

3. člen

Sodnik je pri opravljanju sodniške funkcije vezan na ustavo in zakon. V skladu z ustavo je vezan tudi na splošna načela mednarodnega prava in na ratificirane in objavljene mednarodne pogodbe.

Če se civilnopravna zadeva ne da rešiti na temelju veljavnih predpisov, upošteva sodnik predpise, ki urejajo podobne primere. Če je rešitev zadeve kljub temu pravno dvomljiva, odloči v skladu s splošnimi načeli pravnega reda v državi. Pri tem ravna v skladu s pravnim izročilom in z utrjenimi spoznanji pravne vede.

Sodnik ravna vselej tako, kot bi imel pred seboj nedoločeno število primerov iste vrste.

4. člen

Sredstva za delo sodišč se zagotavljajo v proračunu Republike Slovenije.

Plače sodnikov določa zakon.

5. člen

Sodišča poslujejo v slovenskem jeziku.

Na območjih, kjer živita avtohtoni italijanska in madžarska narodna skupnost, sodišča poslujejo tudi v italijanskem oziroma madžarskem jeziku, če stranka, ki živi na tem območju, uporablja italijanski oziroma madžarski jezik.

Kadar sodišče višje stopnje odloča o pravnih sredstvih v zadevah, v katerih je sodišče nižje stopnje vodilo postopek tudi v italijanskem oziroma madžarskem jeziku, izda odločbo tudi v prevodu v italijanski oziroma madžarski jezik.

Če sodišče višje stopnje pri odločanju po prejšnjem odstavku opravi obravnavo, uporablja določbe drugega odstavka tega člena.

Stroške, povezane z uporabo jezika pripadnikov italijanske in madžarske narodnosti pred sodišči, krije Republika Slovenija.

6. člen

Poslovanje sodišč urejata zakon in sodni red.

7. člen

Poslovanje sodišča vodi predsednik sodišča. Za predsednika sodišča je lahko imenovan samo sodnik.

8. člen

Državljeni, ki so udeleženi pri izvajanju sodne oblasti, so v okvirih, ki jih določa zakon, v svojih pravicah in dolžnostih izenačeni s sodniki.

Udeležba pri izvajanju sodne oblasti je častna.

9. člen

Pooblastila in dolžnosti sodnega osebja, ki sodeluje pri izvajanju sodne oblasti, določa zakon.

Posebne dolžnosti ostalega sodnega osebja določa sodni red.

10. člen

Za zadeve pravosodne uprave je pristojno ministrstvo, pristojno za pravosodje.

11. člen

Sodišče višje stopnje lahko pri odločanju na podlagi vloženega pravnega sredstva usmerja pravno mnenje sodišča nižje stopnje v okvirih, ki jih določa procesni zakon.

Sodnik je pri uporabi prava neodvisen tudi v razmerju do sodišča višje stopnje, ki je v konkretni zadevi že izrazilo svoje pravno mnenje.

12. člen

Sodišče višje stopnje lahko zahteva od sodišča nižje stopnje na svojem območju podatke v zvezi z uporabo zakona, podatke o problemih, ki se pojavljajo pri sojenju, in druge podatke, potrebne za proučitev posameznih vprašanj, ki se pojavljajo pri njihovem delu.

Sodišče višje stopnje sme zaradi izvajanja nalog iz prejšnjega odstavka pregledati delo sodišča nižje stopnje na svojem območju.

V okviru izvajanja nalog iz prvega in drugega odstavka tega člena sodišče višje stopnje ne sme zahtevati podatkov v zvezi z uporabo zakona ali pregledovati zadev, o katerih še ni pravnomočno odločeno.

13. člen

V zadevah iz sodne pristojnosti si dajejo sodišča medsebojno pravno pomoč. Drugim državnim organom oziroma nosilcem javnih pooblastil dajejo sodišča pomoč z dajanjem podatkov, spisov in listin na vpogled, kadar zakon tako določa.

Vsi državni organi in nosilci javnih pooblastil so dolžni dajati sodiščem pomoč pri izvajanju njihovih funkcij.

2. poglavje: Zakoniti sodnik

14. člen

Sodnik izvaja sodno oblast na enem ali več pravnih področjih, na katero oziroma katera je pred začetkom koledarskega leta razporejen z letnim razporedom dela.

15. člen

Na posameznem pravnem področju, na katero sta razporejena dva ali več sodnikov, se zadeve dodeljujejo posameznim sodnikom po dnevnem zaporedju vložitve začetnega procesnega akta, upošteva abecedni red začetnic priimkov sodnikov.

Če je na isti dan vloženi več začetnih procesnih aktov na istem pravnem področju ali pri vnaprej določenih vrstah zadev v okviru istega pravnega področja, se zadeve najprej razvrstijo po abecednem redu začetnic priimkov oziroma imen strank oziroma udeležencev, zoper katere je vloženi procesni akt.

Zadeve, v katerih višja sodišča in Vrhovno sodišče Republike Slovenije odločajo o rednem ali izrednem pravnem sredstvu, se sodnikom dodeljujejo po dnevnem zaporedju prispelih spisov, upošteva abecedni red začetnic priimkov sodnikov.

16. člen

Na način, določen v prejšnjem členu, se dodeljujejo tudi zadeve, v katerih je sodnik po prevzemu zadeve izločen ali katerih ne more pravočasno obravnavati zaradi daljše odsotnosti.

17. člen

Sodni red določa podrobnejša pravila za dodeljevanje zadev.

S sodnim redom se podrobneje predpišejo zlasti pravila o dodeljevanju zadev v primerih, ko je več začetnih procesnih aktov vloženi zoper isto stranko, v primerih, ko je na isti dan ali v krajšem časovnem obdobju vloženi večje število začetnih procesnih aktov z bistveno enakim dejanskim in pravnim stanjem, v primerih, ko je zaradi obremenjenosti treba sodniku začasno ustaviti dodelitev novih zadev, in v drugih podobnih primerih ter pravila o načinu in vrstnem redu vabljenja sodnikov porotnikov zaradi udeležbe pri sojenju.

Razporeditev sodnikov po določbi 14. člena tega zakona ter pravila dodeljevanja zadev po določbah tega poglavja in sodnega reda se objavijo na oglasni deski sodišča.

3. poglavje: Sodni svet

18. člen

Člani sodnega sveta se izvolijo za dobo petih let in po poteku te dobe ne morejo biti takoj ponovno izvoljeni.

Članu sodnega sveta, ki je bil izvoljen na nadomestnih volitvah zaradi predčasnega prenehanja mandata prejšnjega člana, poteče mandat z iztekom mandata sodnega sveta.

19. člen

Predsednika sodnega sveta izvolijo člani z dvotretjinsko večino glasov s tajnim glasovanjem.

20. člen

Volitve članov sodnega sveta razpiše predsednik državnega zbora najmanj tri mesece pred iztekom mandata članov sodnega sveta.

Če je treba zaradi predčasnega prenehanja mandata (2. do 4. točka prvega odstavka 27. člena) razpisati nadomestne volitve, jih predsednik državnega zbora razpiše najkasneje v enem mesecu po prenehanju mandata člana sodnega sveta.

Od razpisa volitev do dneva glasovanja mora poteči najmanj petdeset dni.

Kandidatna lista za člane sodnega sveta, ki jih predlaga predsednik republike, mora biti državnemu zboru predložena najkasneje dvajset dni pred dnevom glasovanja.

21. člen

Na kandidatni listi za izvolitev članov sodnega sveta, ki jih državni zbor voli na predlog predsednika republike, mora biti predlagano število kandidatov večje od števila članov, ki se jih voli, vendar največ dvakrat tolikšno, kot je število članov, ki se jih voli.

Volitve so tajne.

22. člen

Volitve članov sodnega sveta iz vrst sodnikov so neposredne in tajne.

Pravico voliti imajo vsi sodniki, ki na dan volitev opravljajo sodniško funkcijo in so vpisani v stalni sodniški volilni imenik.

Po enega člana sodnega sveta volijo sodniki, ki opravljajo sodniško funkcijo na Vrhovnem sodišču Republike Slovenije, na sodiščih položaja višjega sodišča, na sodiščih položaja okrožnega sodišča in na okrajnih sodiščih. Dva člana sodnega sveta volijo vsi sodniki iz prejšnjega odstavka.

Za člana sodnega sveta je lahko izvoljen vsak sodnik, razen sodnika, ki je imenovan za predsednika sodišča.

Pri kandidiranju članov sodnega sveta je treba upoštevati enakomerno zastopanost članov z območij vseh višjih sodišč v Republiki Sloveniji.

23. člen

Sodniški volilni imenik (v nadaljnjem besedilu: imenik) iz drugega odstavka prejšnjega člena vodi ministrstvo, pristojno za pravosodje.

Najpozneje deset dni po razpisu volitev ministrstvo, pristojno za pravosodje, pošlje imenik sodiščem.

Sodnik ima pravico vpogleda v imenik in pravico pisno zahtevati popravek, če sam ali kdo drug ni vpisan v imenik oziroma je vpisan kdo, ki po določbah tega zakona nima pravice voliti, ali če so napačno vpisani osebni podatki. Popravek lahko zahteva najmanj deset dni pred volitvami.

Če je zahteva za popravo imenika utemeljena, ministrstvo imenik popravi, če meni da ni utemeljena, pa mora v dveh dneh od prejema zahteve za popravo imenika izdati zavrnilno odločbo.

Zoper odločbo iz prejšnjega odstavka je dovoljeno sprožiti upravni spor pred pristojnim sodiščem v 24 urah po vročitvi odločbe. Sodišče mora odločiti v nadaljnjih osemindesetih urah.

24. člen

Na vsaki kandidatni listi za člana sodnega sveta iz tretjega odstavka 22. člena tega zakona mora biti večje število kandidatov, kot je število članov, ki se jih voli, vendar največ dvakrat tolikšno, kot je število članov, ki se jih voli.

Kandidate za člane sodnega sveta predlagajo sodniki pisno ali na sodniških zborih. Na kandidatno listo se uvrstijo kandidati, ki so jih predlagali najmanj trije sodniki. Če je število kandidatov večje, kot določa prejšnji odstavek, se uvrstijo na kandidatno listo tisti kandidati, ki jih je predlagalo največ sodnikov.

Kandidatne liste potrdi in objavi volilna komisija najmanj petnajst dni pred dnevom glasovanja.

25. člen

Volitve se opravijo na vseh sodiščih, katerih sodniki volijo člana sodnega sveta, na isti dan.

Za glasovanje na voliščih se smiselno uporabljajo določbe IX. poglavja zakona o volitvah v državni zbor (Uradni list RS, št. 44/92), kolikor ni s tem zakonom drugače določeno.

Glasuje se osebno z glasovnico, na kateri se obkroži ime sodnika, katerega se voli.

Izvoljen je sodnik, ki je prejel največ glasov. Če sta dva kandidata ali več kandidatov prejela enako največje število glasov, se volitve glede njih ponovijo.

26. člen

Volitve članov sodnega sveta iz vrst sodnikov vodi volilna komisija, ki jo imenuje sodni svet.

Volilna komisija ima predsednika in štiri člane ter njihove namestnike. Za predsednika in namestnika predsednika volilne komisije se imenuje sodnik vrhovnega sodišča.

Volitve se opravljajo na voliščih. Volišča so na sedežih okrožnih sodišč in na sedežu Vrhovnega sodišča Republike Slovenije. Na sedežih okrožnih sodišč volijo vsi sodniki, razen sodnikov vrhovnega sodišča.

Delo na voliščih opravljajo tričlanski volilni odbori, ki jih imenuje volilna komisija. Predsednik volilnega odbora je sodnik višjega sodišča. Predsednik volilnega odbora pri Vrhovnem sodišču Republike Slovenije je sodnik tega sodišča.

Volilna komisija določi obrazce za izvedbo volitev po določbah tega člena ter enotne standarde za volilni material in druge materialne pogoje za izvedbo volilnih opravil.

27. člen

Članu sodnega sveta preneha mandat:

1. s potekom dobe, za katero je izvoljen;
2. z odstopom;
3. članu, ki je sodnik, s prenehanjem ali razrešitvijo sodniške funkcije;
4. članu, ki ni sodnik, če postane trajno nesposoben za opravljanje svoje funkcije ali če izgubi status, v zvezi s katerim je bil izvoljen.

Član sodnega sveta, ki mu je prenehal mandat po 1. točki prejšnjega odstavka, opravlja pravice in dolžnosti člana sodnega sveta do izvolitve novega člana.

Članu sodnega sveta preneha mandat po 2. točki prvega odstavka tega člena z dnem, ko sodni svet prejme njegovo pisno izjavo o odstopu, po 4. točki pa, ko ga državni zbor razreši.

V primerih iz prejšnjega odstavka sodni svet nemudoma obvesti predsednika državnega zbora, če je odstopil oziroma je bil razrešen član sodnega sveta, ki ga voli državni zbor, pa tudi predsednika republike.

28. člen

Sodni svet predlaga državnemu zboru kandidate za izvolitev v sodniško funkcijo; predlaga državnemu zboru razrešitev sodnika; odloča o nezdržljivosti sodniške funkcije; daje mnenje k predlogu proračuna za sodišča in mnenje državnemu zboru o zakonih, ki urejajo položaj, pravice in dolžnosti sodnikov ter osebja sodišč, ter opravlja druge zadeve, če zakon tako določa.

Sodni svet odloča o predlogih za izvolitev sodnikov, o imenovanjih in napredovanjih sodnikov in uvrstitvah v plačilni razred ter o predlogih za razrešitev sodnikov z večino glasov vseh članov, če zakon ne določa drugače.

S poslovníkom, ki ga sodni svet sprejme z dvotretjinsko večino glasov, se uredi način odločanja v zadevah, ki niso zajete v prejšnjem odstavku, ter druga vprašanja v zvezi z delom sodnega sveta.

29. člen

Članom sodnega sveta pripada za udeležbo na sejah sodnega sveta sejnina.

Strokovna in administrativna dela za sodni svet opravlja strokovna služba sodnega sveta.

Sredstva za delo sodnega sveta in njegove strokovne službe se zagotovijo v proračunu Republike Slovenije. Odredbodajalec za sredstva je predsednik sodnega sveta.

4. poglavje: Personalni sveti

30. člen

Pri okrožnih, višjih in vrhovnem sodišču se oblikujejo personalni sveti, ki so pristojni za oblikovanje mnenj o kandidatih, ocene sodniške službe in za druga opravila, ki se nanašajo na kadrovske zadeve sodnikov sodišča, če zakon tako določa.

Personalni svet okrožnega sodišča opravlja svoje naloge tudi za sodnike na okrajnih sodiščih z območja okrožnega sodišča.

31. člen

Personalni svet sestavljajo po položaju predsednik sodišča in določeno število članov, ki jih izvolijo sodniki izmed sebe.

Predsednika sodišča v njegovi odsotnosti nadomešča podpredsednik.

32. člen

Predsednika personalnega sveta in njegovega namestnika izvolijo izmed sebe člani personalnega sveta z večino glasov s tajnim glasovanjem..

Personalni svet sprejema odločitve z večino glasov vseh članov.

33. člen

V personalne svete okrožnih sodišč izvolijo sodniki okrajnih in okrožnih sodišč, ki imajo skupaj več kot petdeset sodnikov, izmed sebe šest sodnikov, od tega tri okrajne, ki jih kandidirajo in volijo sodniki na okrajnih sodiščih, in tri okrožne, ki jih kandidirajo in volijo sodniki na okrožnem sodišču.

V personalne svete, okrožnih sodišč izvolijo sodniki okrajnih in okrožnih sodišč, ki imajo manj kot petdeset sodnikov, izmed sebe štiri sodnike, od tega dva okrajna in dva okrožna sodnika.

Pri specializiranih sodiščih, ki imajo položaj okrožnih sodišč, so personalni sveti sestavljeni samo iz sodnikov specializiranega sodišča tega položaja in so sestavljeni iz predsednika sodišča in dveh članov, ki jih izvolijo sodniki izmed sebe.

V personalne svete višjih in vrhovnega sodišča izvolijo sodniki teh sodišč izmed sebe štiri sodnike.

Sodniki, ki so na delu na Vrhovnem sodišču Republike Slovenije, imajo pravico voliti člane personalnega sveta vrhovnega sodišča, ne morejo pa biti izvoljeni v personalni svet tega sodišča.

34. člen

Volitve članov personalnega sveta razpiše sodni svet najmanj tri mesece pred iztekom mandata članov personalnega sveta, ki so voljeni.

35. člen

Člani personalnih svetov se volijo za dobo štirih let na način in po postopku, ki ga ta zakon določa za volitve članov sodnega sveta izmed sodnikov.

5. poglavje: **Sodna oblast, sodniki, sodišče**

36. člen

Sodno oblast izvaja sodnik v skladu z zakonsko določeno pristojnostjo sodišča.

Sodnik opravlja sodniško funkcijo na sodišču, za katerega je kandidiral, in na sodniškem mestu, za katerega je bil izvoljen oziroma imenovan, če zakon ne določa drugače.

Pri opravljanju sodniške funkcije v zbornem sojenju imajo vsi v takšnem sojenju udeleženi sodniki enake pravice in enake dolžnosti. Zakon določa pravice procesnega vodstva sodnika, ki predseduje zbornemu sodišču (predsednik senata).

Pri opravljanju sodniške funkcije uporablja oseba ženskega spola naziv "sodnica", oseba moškega spola naziv "sodnik", skupaj s tem nazivom pa tudi ustrezen dodatek, ki kaže na njeno – njegovo sodniško mesto ali položaj.

37. člen

Sodišče je državni organ, pristojen za izvajanje sodne oblasti in za izvrševanje sodnih odločb.

Sodišče izvršuje sodne odločbe neposredno v zadevah in v primerih, ki jih določa zakon.

Sodišče izvršuje odločbe drugih državnih organov ali nosilcev javnih pooblastil, če zakon tako določa.

38. člen

Število sodniških mest na posameznem sodišču določi. sodni svet na predlog ministra, pristojnega za pravosodje. po predhodnem mnenju predsednika sodišča.

39. člen

Pogoje za izvolitev v sodniško funkcijo, pogoje za napredovanje sodnika, razloge prenehanja sodniške funkcije, razloge za razrešitev sodnika, pravice in dolžnosti. ki izvirajo iz sodniške službe, ter postopke za njihovo uveljavljanje določa zakon.

6. poglavje: **Sodniki na delu na vrhovnem sodišču**

40. člen

Sodniki, ki so v skladu z zakonom dodeljeni na delo na Vrhovno sodišče Republike Slovenije, sodelujejo pri izvajanju sodne oblasti s poročanjem na sejah senatov vrhovnega

sodišča ter z izdelavo sodnih odločb, pripravljajo na zahtevo predsednikov senatov vrhovnega sodišča zahtevnejša strokovna mnenja o posameznih pravnih vprašanjih, opravljajo po odredbi predsednika vrhovnega sodišča druga strokovno zahtevnejša dela, lahko pa tudi delo sekretarja Vrhovnega sodišča Republike Slovenije.

Sodniki iz prejšnjega odstavka ne morejo sodelovati pri odločanju o zadevah iz pristojnosti vrhovnega sodišča.

7. poglavje: **Sodniki porotniki, porotniki**

41. člen

Državljeni sodelujejo pri izvajanju sodne oblasti kot sodniki porotniki pri okrožnih sodiščih.

42. člen

Za sodnika porotnika je lahko imenovan državljan Republike Slovenije, ki je dopolnil trideset let starosti, ki ni bil pravnomočno obsojen za kaznivo dejanje, ki se preganja po uradni dolžnosti, in ki je zdravstveno ter osebno primeren za udeležbo pri izvajanju sodne oblasti ter aktivno obvlada slovenski jezik.

43. člen

Mandat sodnikov porotnikov traja pet let in so lahko ponovno imenovani.

44. člen

Predsednik višjega sodišča imenuje in razrešuje sodnike porotnike pri okrožnih sodiščih s sodnega območja višjega sodišča.

Pred ponovnim imenovanjem kandidatov za sodnike porotnike predsednik višjega sodišča pridobi mnenje predsednika pristojnega okrožnega sodišča o njihovem dotedanjem opravljanju funkcije sodnika porotnika.

45. člen

Kandidate za sodnike porotnike okrožnih sodišč lahko predlagajo predstavniški organi občin z območja sodišča, pri katerem bodo sodniki porotniki, lahko pa tudi interesne organizacije, ki so kot društva ali združenja registrirana in delujejo na tem območju, razen političnih strank, ki neposredno ne morejo predlagati kandidatov.

Izmed predlaganih kandidatov imenuje predsednik višjega sodišča sodnike porotnike posameznega sodišča v sorazmerju s številom prebivalcev občine, ki je predlagala kandidate oziroma v sorazmerju s številom članov, ki jih imajo interesne organizacije.

Na območjih, kjer živita avtohtoni italijanska in madžarska narodna skupnost, imenuje predsednik višjega sodišča potrebno število sodnikov porotnikov, ki aktivno obvladajo italijanski oziroma madžarski jezik.

46. člen

Sodniki porotniki morajo biti imenovani pred potekom časa, za katerega so bili imenovani sodniki porotniki tekočega mandata.

Predsednik sodišča mora najkasneje pet mesecev pred potekom mandata pozvati predstavniške organe občin in druge pristojne predlagatelje, da predlagajo kandidate za imenovanje, in določiti rok, do katerega je dovoljeno vložiti predloge. Poziv se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Predsednik višjega sodišča upošteva tiste predloge, ki so prispeli k sodišču do izteka roka iz prejšnjega odstavka.

Kolikor do izteka roka iz drugega odstavka tega člena ni vloženih najmanj takšno število predlogov, kot je število mest sodnikov porotnikov, predsednik sodišča presodi, ali bo dodatno pozval pristojne predlagatelje k vložitvi predlogov, ali bo imenoval sodnike porotnike oziroma porotnike izmed oseb, ki so že doslej opravljale to funkcijo.

V primeru iz prejšnjega odstavka predsednik višjega sodišča ni dolžan upoštevati določbe drugega odstavka prejšnjega člena.

47. člen

Če imenovanje sodnikov porotnikov ni opravljeno do izteka mandata, ostanejo prejšnji sodniki porotniki na dolžnosti do imenovanja sodnikov porotnikov novega mandata.

48. člen

Pred nastopom dolžnosti sodnik porotnik pred predsednikom višjega sodišča, ki ga je imenoval, izreče naslednjo prisego: "Prisegam, da bom pri sojenju spoštoval-a pravni red in da bom odločal-a po svoji vesti."

49. člen

Število sodnikov porotnikov pri posameznih sodiščih določi sodni svet na predlog ministra, pristojnega za pravosodje.

50. člen

Sodnikom porotnikom gre za sodelovanje pri sojenju nagrada in povračilo stroškov po predpisih, ki jih na predlog ministra, pristojnega za pravosodje, sprejme državni zbor.

51. člen

Sodnik porotnik se razreši, če sam tako želi ali če nevestno in neredno opravlja dolžnost sodnika porotnika.

Sodnik porotnik odgovarja za škodo, ki jo neposredno povzroči z nevestnim ali nerednim opravljanjem dolžnosti.

52. člen

Kadar zakon določa, da sodelujejo državljani pri izvajanju sodne oblasti kot porotniki, se glede njih uporabljajo določbe 42. ter 48. in 50. člena tega zakona.

8. poglavje: Strokovni sodelavci, sodni referenti, sodniški pripravniki, upravno tehnično in drugo sodno osebje

53. člen

Za opravljanje pravnega dela ima sodišče potrebno število višjih strokovnih sodelavcev in strokovnih sodelavcev, ki sprejemajo na zapisnik vloge ter izjave strank in pod vodstvom in po naročilu sodnika v posameznih zadevah izven glavne obravnave zaslišujejo stranke, priče in izvedence, opravljajo priprave za glavno obravnavo, poročajo ha sejah senatov in izdelujejo osnutke sodnih odločb.

Strokovni sodelavec iz prejšnjega odstavka je lahko, kdor izpolnjuje splošne, pogoje za sklenitev delovnega razmerja v državnem organu, ima pridobljen strokovni naslov diplomirani pravnik in opravljen pravniški državni izpit.

Višje strokovne sodelavce imenuje predsednik sodišča izmed oseb, ki izpolnjujejo pogoje iz prejšnjega odstavka in imajo najmanj šest let delovnih izkušenj na pravnem področju.

54. člen

Za vodenje postopkov in prvo odločanje v zadevah zemljiške knjige, sodnega registra in denarnih izvršb imajo sodišča prve stopnje potrebno število sodnih referentov.

Sodni referenti opravljajo tudi druge zadeve v skladu z zakonom in sodnim redom.

Zoper odločitev, ki jo izda sodni referent, je vselej dovoljeno pravno sredstvo.

O pravnem sredstvu iz prejšnjega odstavka odloča sodnik istega sodišča.

55. člen

Pripravniki, ki se po pridobljenem strokovnem naslovu diplomirani pravnik na sodišču usposabljaajo za opravljanje pravniškega državnega izpita (v nadaljnjem besedilu: sodniški pripravnik), lahko spremljajo naroke, glavne obravnave ter seje senatov, izdelujejo osnutke sodnih odločb in drugih sodnih pisanj, sprejemajo na zapisnik vloge strank ter pišejo zapisnike, kadar je sodišče na zunanjem poslovanju.

56. člen

Pri vsakem sodišču je potrebno število upravno tehničnih in drugih delavcev. Njihove naloge, način njihovega poslovanja in njihove posebne odgovornosti so določene z zakonom in sodnim redom.

57. člen

Strokovni sodelavec, sodni referent, sodniški pripravnik, upravno tehnični ali drug delavec pri sodišču sme sprejemati funkcije ali opravljati druge dejavnosti samo, če so združljive z neodvisnostjo in ugledom sodišča. O združljivosti odloča predsednik sodišča.

Zoper odločitev predsednika sodišča iz prejšnjega odstavka je dovoljena pritožba v roku osmih dni od dneva vročitve odločbe. O pritožbi odloči minister, pristojen za pravosodje.

Osebe iz prvega odstavka tega člena je glede dolžnosti varovanja tajnosti izenačeno s sodniki.

Določba prvega odstavka tega člena ne posega v pravice sindikalnega organiziranja.

58. člen

Pravica do stavke osebja iz prejšnjega člena je omejena.

V času stavke je osebje iz prejšnjega člena dolžno opravljati delo v razpisanih narokih, glavnih obravnavah oziroma javnih sejah ter poskrbeti za izdajo in odpravo vseh odločb v zakonitem roku. V postopkih, za katere je z zakonom določeno, da so hitri, oziroma v zadevah, ki so po zakonu oziroma naravi stvari nujne, je osebje dolžno poslovati tudi v času stavke.

59. člen

Število strokovnih sodelavcev, sodnih referentov, upravno tehničnih in drugih delavcev sodišča določi za posamezno sodišče minister, pristojen za pravosodje, po predhodnem mnenju sodnega sveta.

Akt o določitvi števila delavcev iz prejšnjega odstavka začne veljati z dnem, ko ga potrdi Vlada Republike Slovenije.

9. poglavje: Sodna uprava

60. člen

V zadeve sodne uprave sodi odločanje in druga opravila, s katerimi se na podlagi zakona, sodnega reda in drugih predpisov zagotavljajo pogoji za redno izvajanje sodne oblasti.

V okviru sodne uprave in izvajanja nadzora nad njenim izvajanjem ni dovoljeno posegati v neodvisen položaj sodnika pri odločanju o zadevah, ki so mu dodeljene v reševanje.

Kadar je treba v zadevi sodne uprave odločiti o pravici, obveznosti ali pravni koristi osebe, se v postopku odločanja smiselno uporabljajo določbe zakona o splošnem upravnem postopku, če ni s tem zakonom ali z zakonom, ki ureja sodniško službo, drugače določeno.

61. člen

Zadeve sodne uprave so v pristojnosti predsednika sodišča, če ni s tem zakonom drugače določeno.

Predsednika sodišča v odsotnosti nadomešča podpredsednik.

Za imenovanje in razrešitev podpredsednika sodišča se uporabljajo določbe tega zakona o predsedniku sodišča.

Za izvrševanje zadev sodne uprave ima sodišče sekretarja sodišča.

62. člen

Predsednika sodišča imenuje minister, pristojen za pravosodje, izmed treh kandidatov, ki jih predlaga sodni svet, za dobo šestih let z možnostjo ponovnega imenovanja.

Sodni svet javno pozove sodnike k vložitvi kandidatur za prosto mesto predsednika sodišča. Poziv se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Če v roku, določenem v pozivu, niso vložene vsaj tri kandidature, sodni svet javni poziv ponovi.'

Če v ponovljenem pozivu niso vložene vsaj tri kandidature, lahko sodni svet predlaga v imenovanje enako število kandidatov, kot je prijavljenih kandidatur.

Ne glede na določbe prejšnjih odstavkov imenuje in razrešuje predsednika Vrhovnega sodišča Republike Slovenije državni zbor na predlog ministra, pristojnega za pravosodje, po poprejšnjem mnenju sodnega sveta in občne seje Vrhovnega sodišča Republike Slovenije.

Če je za predsednika sodišča imenovan sodnik, ki do imenovanja ni opravljal sodniške funkcije na tem sodišču, šteje imenovanje za predsednika sodišča hkrati za imenovanje na sodniško mesto tega sodišča.

63. člen

Predsedniku sodišča preneha funkcija:

1. če mu preneha ali je razrešen sodniške funkcije;
2. če je imenovan za sodnika ali predsednika drugega sodišča;
3. če se odpove funkciji predsednika sodišča;
4. po poteku dobe iz prvega odstavka prejšnjega člena, če ni ponovno imenovan.

Funkcija predsednika sodišča iz razloga po 2. točki prejšnjega odstavka preneha z dnem učinkovanja imenovanja za sodnika ali predsednika drugega sodišča, iz razloga po 3. točki prejšnjega odstavka pa trideseti dan po prispetju odpovedi na ministrstvo, pristojno za pravosodje.

64. člen

Predsednik sodišča se razreši funkcije predsednika:

1. če zadev sodne uprave ne opravlja v skladu s predpisi ali če jih ne opravlja pravočasno;
2. če s kršitvijo predpisov ali kako drugače okrne načelo neodvisnosti sodnikov pri sojenju;
3. če krši ali dopusti kršitev predpisov v zvezi z dodeljevanjem zadev (2. poglavje tega zakona).

Predsedniku sodišča mora biti v postopku razrešitve dana možnost, da se pisno izjavi o vseh okoliščinah, ki zadevajo razrešitveni razlog.

O razrešitvi predsednika sodišča odloči minister, pristojen za pravosodje, ki mora pred odločitvijo zahtevati mnenje sodnega sveta.

Če sodni svet nasprotuje odločitvi o razrešitvi, mora minister, pristojen za pravosodje, zahtevati, da o razrešitvi odloči disciplinsko sodišče, ki je na drugi stopnji pristojno za disciplinski postopek zoper sodnika.

65. člen

Razrešitev predsednika sodišča ne vpliva na položaj, pravice, dolžnosti in odgovornosti, ki jih ima razrešeni kot sodnik.

66. člen

Določbe tega zakona o predsedniku in podpredsedniku sodišča se smiselno uporabljajo za predstojnika okrajnega sodišča in njegovega namestnika.

Imenovanje in razrešitev predstojnika okrajnega sodišča predlaga predsednik okrožnega sodišča, na katerega območju je okrajno sodišče. Imenuje ga minister, pristojen za pravosodje, po predhodnem mnenju sodnega sveta.

67. člen

Opravljanje zadev sodne uprave nadzoruje predsednik sodišča, ki ima neposredno višji položaj, in ministrstvo, pristojno za pravosodje, ki izvaja službeni nadzor nad delom sodišča preko predsednikov višjih sodišč.

Določba prejšnjega odstavka se ne nanaša na nadzor nad izvrševanjem zadev sodne uprave pri Vrhovnem sodišču Republike Slovenije.

68. člen

Sodni red določa pooblastila v zadevah sodne uprave, ki se nanašajo na vodenje notranjih organizacijskih enot sodišča z razčlenjeno organizacijo.

69. člen

Kadar sodni red določa, da vodi notranjo organizacijsko enoto sodnik, postavi in odstavi vodjo enote personalni svet na predlog predsednika oziroma predstojnika sodišča.

70. člen

Okrožna in višja sodišča imajo službo za informatiko, vrhovno sodišče pa center za informatiko kot posebno organizacijsko enoto.

Službo oziroma center za informatiko vodi predsednik sodišča ali po njem določen sodnik. Pri delu službe sodelujejo sodniki, ki jih določi predsednik sodišča, ter potrebno število strokovnih delavcev.

Sodniki so v času dela v službi lahko v celoti ali deloma oproščeni opravljanja drugega sodniškega dela.

Center za informatiko skrbi za izvajanje enotne tehnološke podpore poslovanja sodišč ter za pravni informacijski sistem sodišč.

Center za informatiko vodi sodnik, ki je določen, da vodi notranjo organizacijsko enoto za področje evidentiranja sodne prakse.

71. člen

Letni razpored sodnikov na določena pravna področja določi personalni svet na predlog predsednika sodišča.

Letni razpored mora biti določen in objavljen najkasneje do 15. decembra za naslednje koledarsko leto.

Spremembe letnega razporeda med letom so dovoljene, če se pri sodišču izprazni eno ali več sodniških mest, če jih narekujejo občutne spremembe v pripadu zadev na določenem pravnem področju ali v primeru daljše sodnikove odsotnosti.

Spremembe iz prejšnjega odstavka ne morejo pričeti veljati prej kot v petih dneh po njihovi objavi.

72. člen

Stranka lahko, kadar meni, da sodišče neutemeljeno dolgo rešuje zadevo, naslovi na predsednika sodišča pritožbo zaradi zavlačevanja postopka (v nadaljnjem besedilu: nadzorstvena pritožba), lahko pa vloži takšno pritožbo tudi na ministrstvo, pristojno za pravosodje.

Če nadzorstvena pritožba ni očitno neutemeljena, predsednik od sodnika zahteva, da brez odlašanja izdela poročilo glede na navedbe v pritožbi in glede na stanje zadeve.

Če je nadzorstvena pritožba vložena pri ministrstvu, pristojnem za pravosodje, ministrstvo od predsednika sodišča lahko zahteva, da ravna po določbi prejšnjega odstavka in o ugotovitvah obvesti ministrstvo.

73. člen

Ministrstvo, pristojno za pravosodje, lahko v primeru iz zadnjega odstavka prejšnjega člena pošlje nadzorstveno pritožbo predsedniku višjega sodišča, če se stranka pritožuje zoper delo višjega sodišča, pa predsedniku vrhovnega sodišča, s predlogom, da odredi pregled poslovanja sodišča v zadevi, v kateri se stranka pritožuje, in mu o ugotovitvah pregleda poroča:

74. člen

V zadeve pravosodne uprave sodi zagotavljanje splošnih pogojev za uspešno izvajanje sodne oblasti, zlasti priprava zakonov in drugih predpisov s področja organizacije in poslovanja sodišč, skrb za izobraževanje in strokovno usposabljanje kadrov, zagotavljanje kadrovskih, materialnih, tehničnih in prostorskih pogojev, izvajanje mednarodne pravne pomoči, izvrševanje kazenskih sankcij, statistična in druga raziskovanja o poslovanju sodišč ter druge upravne naloge, ki jih določa zakon.

75. člen

Letni obseg finančnih sredstev za plače sodnikov in drugega osebja sodišč, za stroške poslovanja sodišč, za njihovo opremo in za zagotavljanje prostorskih pogojev se določi v proračunu.

Obseg finančnih sredstev za plače sodnikov in sodnega osebja ter za stroške poslovanja sodišč se v okviru državnega proračuna Republike Slovenije na podlagi finančnih načrtov posameznih sodišč zagotavlja pri proračunskem uporabniku Vrhovnem sodišču Republike Slovenije za vsa sodišča. Priprava finančnih načrtov, njihovo izvrševanje in spremljanje se izvaja po posameznih sodiščih. Sredstva za delo okrajnih sodišč na območju posameznega okrožnega sodišča se načrtujejo v okviru finančnega načrta tega sodišča, pri čemer se sredstva za delo okrajnih sodišč izkazujejo ločeno. Vrhovno sodišče usklajuje pripravo finančnih načrtov in porabo sredstev po posameznih sodiščih glede na njihove finančne načrte in skupno zagotovljena sredstva v proračunu. Odredbodajalci za sredstva posameznih sodišč so predsedniki sodišč.

Obseg finančnih sredstev za opremo sodišč in za zagotavljanje prostorskih pogojev sodišč se v okviru državnega proračuna Republike Slovenije oblikuje in zagotavlja pri ministrstvu, pristojnem za pravosodje.

76. člen

V zadevah pravosodne uprave občuje ministrstvo, pristojno za pravosodje, s sodišči preko predsednikov oziroma predstojnikov sodišč. Neposredno s sodnikom lahko občuje samo v zadevah mednarodne pravne pomoči, v drugih zadevah pa le, kadar je tako določeno v zakonu ali sodnem redu.

77. člen

Za opravljanje zahtevnejših strokovnih nalog se lahko ministrstvu, pristojnemu za pravosodje, dodeli eden ali več sodnikov.

Dodeljeni sodnik odgovarja za opravljanje nalog iz prejšnjega odstavka ministru, pristojnemu za pravosodje.

78. člen

Ministrstvo, pristojno za pravosodje, vodi centralno kadrovske evidenco za sodnike, strokovne sodelavce, sodne referente, upravno tehnično in drugo osebje sodišč.

Centralna kadrovska evidenca zajema osebne podatke o imenu, datumu rojstva, stalnem prebivališču, šolanju, izobraževanju, znanju tujih jezikov ter druge podatke, ki jih določa zakon.

Podatke iz prejšnjega odstavka posredujejo ministrstvu sodišča na način, ki ga predpiše minister, pristojen za pravosodje.

79. člen

Oseba, katere podatki so vpisani v centralni kadrovski evidenci, ima vselej pravico zahtevati vpogled v podatke, ki se nanašajo nanjo, in zahtevati popravek, če so podatki napačni.

Sodni svet lahko od ministrstva, pristojnega za pravosodje, zahteva vse podatke iz centralne kadrovske evidence, ki se nanašajo na sodnike.

Podatki iz centralne kadrovske evidence se lahko uporabijo le za izvajanje tega zakona in zakona, ki ureja položaj sodnikov oziroma drugega sodnega osebja.

11. poglavje: Sodni red

80. člen

S sodnim redom se določajo: notranja organizacija sodišč, način poslovanja sodišč v posameznih vrstah zadev, podrobnejša pravila o dodeljevanju zadev posameznim sodnikom, način poslovanja v primerih, ko stranka, priča ali oškodovanec uporablja pred sodiščem svoj jezik in pisavo, organizacija in poslovanje dežurne preiskovalne službe, poslovanje v zadevah sodne uprave in pisarniško tehnično poslovanje sodišč ter pravila o urejanju drugih vprašanj, kadar tako določa zakon.

81. člen

Sodni red predpiše minister, pristojen za pravosodje, po predhodno pridobljenem mnenju občne seje Vrhovnega sodišča Republike Slovenije.

82. člen

Obliko in vsebino sodnih vpisnikov in tipiziranih obrazcev za poslovanje sodišč ter za statistično poročanje predpiše v skladu z zakonom in sodnim redom minister, pristojen za pravosodje.

83. člen

Sodišča opravljajo naroke in odločajo v času od 15. julija do 15. avgusta (sodne počitnice) samo v nujnih zadevah.

Kot nujne zadeve v smislu prejšnjega odstavka se štejejo:

1. preiskave in sojenje v kazenskih zadevah, v katerih je obdolžencu odvzeta prostost, ter v kazenskih zadevah tujcev, ki ne prebivajo v Republiki Sloveniji,
2. izdaja začasne odredbe,

3. nepravdne in izvršilne zadeve v zvezi z vzgojo in varstvom otrok ter preživninskimi obveznostmi, ki izhajajo iz zakona,
4. nepravdne zadeve o pridržanju oseb v psihiatričnih zdravstvenih organizacijah,
5. menični in čekovni protesti ter menične tožbe,
6. spori za objavo popravka objavljene informacije,
7. popis zapustnikovega premoženja,
8. zadeve prisilne poravnave in stečaja,
9. druge zadeve, za katere tako določa zakon.

Razen v zadevah iz prejšnjega odstavka, se šteje čas iz prvega odstavka tega člena kot čas, ko sodišče ne dela in se sodna pisanja ne vročajo.

12. poglavje: **Sodni izvedenci, sodni cenilci, sodni tolmači**

84. člen

Sodni izvedenci so osebe, imenovane za neomejen čas s pravico in dolžnostjo, da sodišču na njegovo zahtevo podajo izvid in mnenje glede strokovnih vprašanj, za katera tako določa zakon ali glede katerih sodišče oceni, da mu je pri njihovi presoji potrebna pomoč strokovnjaka.

Sodni cenilci so osebe, imenovane za neomejen čas s pravico in dolžnostjo, da sodišču na njegovo zahtevo podajo izvid o gospodarskih lastnostih stvari ali pravice ter mnenje o njeni vrednosti oziroma o denarni vrednosti na njej povzročene škode.

Sodni tolmači so osebe, imenovane za neomejen čas s pravico in dolžnostjo, da na zahtevo sodišča tolmačijo na narokih oziroma prevajajo listine.

85. člen

Osebe, imenovane za sodnega izvedenca ali sodnega cenilca, se smejo sklicevati na to svojo lastnost samo, kadar dajejo izvide in mnenja na zahtevo sodišča ali na zahtevo stranke zaradi uveljavljanja njenih pravic, v drugih primerih pa le, če tako določa zakon ali z dovoljenjem predsednika okrožnega sodišča.

86. člen

Sodne izvedence, sodne cenilce in sodne tolmače imenuje minister, pristojen za pravosodje.

87. člen

Za sodnega izvedenca je lahko imenovan, kdor:

1. je državljan Republike Slovenije in aktivno obvlada slovenski jezik,
2. je polnoleten,
3. ni bil obsojen za kaznivo dejanje, zaradi katerega bi bil moralno neprimeren za opravljanje izvedenskega dela,
4. ima šest let delovnih izkušenj s področja, na katerem želi opravljati izvedensko delo,
5. ima strokovno znanje in sposobnosti za določeno vrsto izvedenskega dela.

Zaradi ugotavljanja pogoja iz 5. točke prejšnjega odstavka lahko minister, pristojen za pravosodje, odredi poseben preizkus strokovnosti pred komisijo, sestavljeno iz strokovnjakov s področja, na katerem bo oseba opravljala izvedensko delo. Člani komisije morajo imeti najmanj takšno strokovno izobrazbo kot kandidat za sodnega izvedenca.

88. člen

Sodni izvedenci so imenovani z dnem, ko pred ministrom, pristojnim za pravosodje, izrečejo naslednjo prisego: "Prisegam pri svoji časti, da bom izvedensko delo opravljal-a po svoji vesti, nepristransko, v skladu s pravili znanosti in strokovnega znanja in da bom podajal-a svoje izvide in mnenja natančno in popolno."

Imenik sodnih izvedencev vodi ministrstvo, pristojno za pravosodje.

89. člen

Minister, pristojen za pravosodje, razreši sodnega izvedenca:

1. če sam zahteva razrešitev;
2. če ne izpolnjuje več pogojev iz prvega odstavka 87. člena tega zakona;
3. če svojih dolžnosti ne opravlja redno in vestno.

90. člen

Sodni izvedenec ima pravico do nagrade za svoje izvedensko delo in pravico do povrnitve stroškov, ki jih je imel v zvezi z izvedenskim delom.

91. člen

Minister, pristojen za pravosodje, podrobneje predpiše način imenovanja in razrešitve sodnih izvedencev ter tarifo za plačevanje storitev po prejšnjem členu.

92. člen

Določbe 87. do 91. člena tega zakona se smiselno uporabljajo za sodne cenilce, določbe drugega odstavka 88. ter 89. do 91. člena pa za sodne tolmače.

93. člen

Za sodnega tolmača je lahko imenovan, kdor poleg pogojev iz 1. do 3. točke prvega odstavka 87. člena tega zakona, izpolnjuje naslednje pogoje:

1. da ima visoko strokovno izobrazbo,
2. da uspešno opravi preizkus znanja za sodnega tolmača.

Izjemoma je lahko imenovana za sodnega tolmača oseba, ki ima višjo ali srednjo strokovno izobrazbo, če obvlada tuj jezik, za katerega primanjkuje sodnih tolmačev, ker gre za tuj jezik, ki se v postopkih pred državnimi organi Republike Slovenije redko uporablja.

Vsebino in način opravljanja preizkusa znanja iz 2. točke prvega odstavka tega člena ter način poslovanja sodnega tolmača, kadar posluje po določbi tretjega odstavka 84. člena tega zakona, predpiše minister, pristojen za pravosodje.

94. člen

Sodni tolmač izreče pred ministrom, pristojnim za pravosodje, naslednjo prisego: "Prisegam, da bom svoje delo kot sodni tolmač opravljal-a vestno, natančno in po svojem najboljšem znanju."

95. člen

Če je zoper sodnega izvedenca, sodnega cenilca oziroma sodnega tolmača uveden kazenski postopek zaradi kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti in za katero je mogoče izreči kazen zapora več kot dve leti, minister, pristojen za pravosodje, sodnemu izvedencu, sodnemu cenilcu oziroma sodnemu tolmaču začasno prepove opravljati delo iz 84. člena tega zakona.

Začasna prepoved traja do pravnomočnosti odločbe, s katero se konča kazenski postopek.

Zoper odločbo o začasni prepovedi opravljanja dela je dovoljeno sprožiti upravni spor v osmih dneh od njene vročitve.

96. člen

Sredstva za plačilo stroškov in povračilo stroškov sodnih izvedencev, sodnih cenilcev oziroma sodnih tolmačev zagotavlja država v predračunu sodišča, če tako določa zakon.

Zakon določa, v katerih primerih in katera stranka ali drug udeleženec v postopku je dolžan povrniti sredstva, izplačana na podlagi prejšnjega odstavka.

DRUGI DEL

1. poglavje: Vrste in pristojnosti sodišč

97. člen

Sodno oblast izvajajo v Republiki Sloveniji sodniki na sodiščih iz prvega odstavka 98. člena tega zakona (sodišča s splošno pristojnostjo).

Na sodiščih, ustanovljenih za zadeve z določenih pravnih področij, se izvaja sodna oblast v okviru pristojnosti, ki je z zakonom izrecno določena (specializirana sodišča).

98. člen

V Republiki Sloveniji so:

1. okrajna sodišča.
2. okrožna sodišča.
3. višja sodišča,
4. Vrhovno sodišče Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: Vrhovno sodišče).

Specializirana sodišča, ustanovljena s posebnim zakonom, imajo, če zakon ne določa drugače:

1. položaj okrožnega sodišča tista sodišča prve stopnje, katerih pritožbena stopnja je specializirano višje sodišče;
2. položaj višjega sodišča tista sodišča druge stopnje, ki odločajo o pritožbah zoper odločbe specializiranih sodišč prve stopnje;
3. položaj višjega sodišča tista sodišča prve stopnje, katerih pritožbena stopnja je Vrhovno sodišče.

99. člen

Okrajna sodišča so pristojna:

- I. v kazenskih zadevah:
 1. za sojenje na prvi stopnji o kaznivih dejanjih, za katera je zagrožena denarna kazen ali kazen zapora do treh let, razen v zadevah kaznivih dejanj zoper čast in dobro ime, storjenih s tiskom, po radiu, televiziji ali z drugim sredstvom javnega obveščanja;
 2. za opravljanje preiskovalnih dejanj glede kaznivih dejanj iz prejšnje točke;
 3. za opravljanje drugih zadev, ki jih določa zakon;
- II. v civilnih zadevah za sojenje oziroma odločanje na prvi stopnji:
 1. [\(prenehala veljati\)](#);
 2. [\(prenehala veljati\)](#);
 3. v zapuščinskih in drugih nepravdnih zadevah ter za vodenje zemljiške knjige;
 4. v izvršilnih zadevah ter za opravljanje izvršbe;
- III. za sojenje oziroma odločanje v drugih zadevah, kadar tako določa zakon;
- IV. za opravljanje zadev pravne pomoči, za katere ni po zakonu pristojno drugo sodišče.

100. člen

Pri okrajnem sodišču vodi postopek in sodi oziroma odloča sodnik posameznik.

101. člen

Okrožna sodišča so pristojna:

- I. v kazenskih zadevah:
 1. za sojenje na prvi stopnji o kaznivih dejanjih, za katera niso pristojna okrajna sodišča;
 2. za opravljanje preiskave oziroma preiskovalnih dejanj glede kaznivih dejanj iz prejšnje točke;
 3. za opravljanje predhodnega postopka in sojenje na prvi stopnji o kaznivih dejanjih mladoletnikov;
 4. za odločanje na prvi stopnji o izvršitvi kazenske sodbe tujega sodišča;
 5. za izvrševanje kazenskih sodb iz 1., 3. in 4. točke ter za izvrševanje kazenskih sodb okrajnih sodišč;
 6. za odločanje o dovolitvi posegov v človekove pravice in temeljne svoboščine;
 7. za odločanje v zunajobravnavnem senatu (tudi v kazenskih zadevah iz pristojnosti okrajnih sodišč);
 8. za opravljanje drugih zadev, ki jih določa zakon;
 9. za opravljanje nadzorstva glede zakonitega in pravilnega ravnanja z obsojenci ter nadzorstva nad priporniki;
- II. v civilnih zadevah za sojenje oziroma odločanje na prvi stopnji:
 1. [\(prenehala veljati\)](#);
 2. [\(prenehala veljati\)](#);
 3. [\(prenehala veljati\)](#);

4. o priznanju tujih sodnih odločb;
 5. v zadevah prisilne poravnave in stečaja ter likvidacije, kadar je v pristojnosti sodišča, ter v sporih v zvezi z njimi;
 6. v sporih o pravicah intelektualne lastnine.
- III. za vodenje sodnega registra;
- IV. za sojenje oziroma odločanje v drugih zadevah, če tako določa zakon;
- V. za opravljanje zadev pravne pomoči v zadevah iz točke I. do IV. in za opravljanje mednarodne pravne pomoči.

O predlogih za dopustitev kontrole telefona, drugih komunikacijskih sredstev in občil ter kontrole pisem in drugih pošilk odloča predsednik okrožnega sodišča, na območju katerega je sedež predlagatelja, oziroma v njegovi odsotnosti podpredsednik.

102. člen

V zadevah iz prejšnjega člena vodi postopek in sodi oziroma odloča sodnik posameznik, razen če zakon določa, da sodi senat.

Kadar zakon določa, da v zadevah iz prejšnjega člena odloča senat, le-tega sestavljajo sodnik kot predsednik senata in dva sodnika porotnika kot člana senata, če zakon ne določa drugače.

Kadar zakon določa, da v zadevah iz prejšnjega člena odloča petčlanski senat, le-tega sestavljajo en sodnik kot predsednik senata ter en sodnik in trije sodniki porotniki kot člani senata, če zakon ne določa drugače.

103. člen

Okrožno sodišče, katerega sodno območje obsega tudi teritorialno morje Republike Slovenije, je poleg zadev iz 101. člena tega zakona pristojno za sojenje oziroma odločanje na prvi stopnji v vseh sporih, ki se nanašajo na ladje in plovbo po morju ter sporih, v katerih se uporablja pomorsko pravo, v sporih glede izkoriščanja morja in morskega dna ter za odločanje o vpisih v register ladij.

Za odločanje v sporih o pravicah intelektualne lastnine je na prvi stopnji krajevno izključno pristojno Okrožno sodišče v Ljubljani, razen za spore med delodajalci in delavci v zvezi z izumi, oblikami teles, slikami, risbami in tehničnimi izboljšavami.

104. člen

Višja sodišča so pristojna:

1. za sojenje oziroma odločanje na drugi stopnji o pritožbah zoper odločbe okrajnih in okrožnih sodišč s svojega območja;
2. za odločanje v sporih o pristojnosti med okrajnimi oziroma okrožnimi sodišči s svojega območja in za odločanje o prenosu pristojnosti na drugo okrajno oziroma okrožno sodišče s svojega območja;
3. za opravljanje drugih zadev, ki jih določa zakon.

105. člen

Višje sodišče sodi oziroma odloča v zadevah iz 1. in 2. točke prejšnjega člena v senatu, ki ga sestavlja en sodnik kot predsednik senata, sodnik – poročevalec in sodnik – član senata.

V zadevah iz 3. točke prejšnjega člena odloča sodnik posameznik. Če zakon določa, da zadeve opravlja senat; je ta sestavljen po določbi prejšnjega odstavka.

106. člen

Vrhovno sodišče je pristojno:

1. za sojenje oziroma odločanje na prvi stopnji v upravnih in računsko upravnih sporih, razen v zadevah, za katere zakon določa pristojnost drugega sodišča prve stopnje;
2. za sojenje na drugi stopnji o pritožbah zoper odločbe sodišča prve stopnje v zadevah iz prejšnje točke ter o pritožbah zoper odločbe sodišč prve stopnje, za katere tako določa zakon;
3. za sojenje na tretji stopnji o rednih pravnih sredstvih zoper odločbe sodišč druge stopnje;
4. za odločanje o izrednih pravnih sredstvih zoper odločbe sodišč, razen v primerih, ko je za odločanje o izrednem pravnem sredstvu pristojno drugo sodišče;
5. za odločanje v sporih o pristojnosti med nižjimi sodišči, razen v primerih, ko zakon določa, da je za odločanje o takšnem sporu pristojno drugo sodišče;
6. za odločanje o prenosu pristojnosti v primerih, ki jih določa zakon;
7. za opravljanje drugih zadev, ki jih določa zakon.

107. člen

Vrhovno sodišče odloča v senatu treh sodnikov, v senatu petih sodnikov pa, kadar zakon tako določa.

O pravnem sredstvu zoper odločbo iz prejšnjega odstavka, izdano v senatu petih sodnikov, odloča Vrhovno sodišče v senatu sedmih sodnikov, sicer pa v senatu petih sodnikov.

Za sestavo senata Vrhovnega sodišča se smiselno uporablja določba prvega odstavka 105. člena tega zakona.

108. člen

Vrhovno sodišče vodi evidenco sodne prakse sodišč Republike Slovenije in spremlja sodno prakso meddržavnih sodišč.

109. člen

Vrhovno sodišče skrbi za enotno sodno prakso.

110. člen

Občna seja Vrhovnega sodišča:

1. sprejema načelna pravna mnenja o vprašanjih, ki so pomembna za enotno uporabo zakonov;
2. sprejema pravna mnenja o vprašanjih sodne prakse;
3. odloča o pobudah za izdajo ali spremembo zakona;

4. sprejema letni raspored sodnikov;
5. določa način spremljanja sodne prakse na sodiščih;
6. opravlja druge zadeve iz pristojnosti Vrhovnega sodišča, če zakon tako določa.

Pravna mnenja iz prejšnjega odstavka so obvezna za senate Vrhovnega sodišča in se lahko spremenijo samo na novi občni seji.

111. člen

Občno sejo sestavljajo vsi sodniki Vrhovnega sodišča. Občna seja veljavno sklepa, če sta navzoči najmanj dve tretjini sodnikov. Sklep je sprejet, če zanj glasuje večina vseh sodnikov Vrhovnega sodišča in večina sodnikov oddelka, v katerega delovno področje sodi obravnavano vprašanje.

Občno sejo skliče predsednik Vrhovnega sodišča. Vodenje in način dela občne seje uredi poslovnik, ki je veljavno sprejet, če zanj glasujeta najmanj dve tretjini sodnikov Vrhovnega sodišča.

Obravnavanje in sprejem načelnega pravnega mnenja oziroma pravnega mnenja lahko predlaga oddelek Vrhovnega sodišča, v katerega pravno področje sodi vprašanje. na katero naj se nanaša načelno pravno mnenje oziroma pravno mnenje.

Predlog iz prejšnjega odstavka sprejme oddelek z večino glasov sodnikov tega oddelka.

2. poglavje: Izvrševanje odločb ustavnega sodišča in tujih sodišč

112. člen

Če je pravnomočna sodba ali druga sodna odločba spremenjena z odločbo Ustavnega sodišča Republike Slovenije, izdano na podlagi ustavne pritožbe, jo sodišče izvrši v skladu z odločbo ustavnega sodišča.

113. člen

Odločbo Evropskega sodišča za človekove pravice izvrši pristojno sodišče Republike Slovenije neposredno samo, če tako določa ratificirana mednarodna pogodba.

TRETJI DEL

1. poglavje: Organizacija okrajnih in okrožnih sodišč

114. člen

V Republiki Sloveniji so:

1. Okrajno sodišče v Ajdovščini s sedežem v Ajdovščini – za območje sodnega okraja Ajdovščina,
2. Okrajno sodišče v Brežicah s sedežem v Brežicah – za območje sodnega okraja Brežice,
3. Okrajno sodišče v Celju s sedežem v Celju – za območje sodnih okrajev Celje in Laško,

4. Okrajno sodišče v Cerknici s sedežem v Cerknici – za območje sodnega okraja Cerknica,
5. Okrajno sodišče v Črnomlju s sedežem v Črnomlju – za območje sodnih okrajev Črnomelj in Metlika,
6. Okrajno sodišče v Domžalah s sedežem v Domžalah – za območje sodnega okraja Domžale,
7. Okrajno sodišče v Gornji Radgoni s sedežem v Gornji Radgoni – za območje sodnega okraja Gornja Radgona,
8. Okrajno sodišče v Grosupljem s sedežem v Grosupljem – za območje sodnega okraja Grosuplje,
9. Okrajno sodišče v Ilirski Bistrici s sedežem v Ilirski Bistrici – za območje sodnega okraja Ilirska Bistrica,
10. Okrajno sodišče v Idriji s sedežem v Idriji – za območje sodnega okraja Idrija,
11. Okrajno sodišče na Jesenicah s sedežem na Jesenicah – za območje sodnega okraja Jesenice,
12. Okrajno sodišče v Kamniku s sedežem v Kamniku – za območje sodnega okraja Kamnik,
13. Okrajno sodišče v Kočevju s sedežem v Kočevju – za območje sodnih okrajev Kočevje in Ribnica,
14. Okrajno sodišče v Kopru s sedežem v Kopru -za območje sodnega okraja Koper,
15. Okrajno sodišče v Kranju s sedežem v Kranju -za območje sodnih okrajev Kranj in Tržič,
16. Okrajno sodišče v Krškem s sedežem v Krškem – za območje sodnega okraja Krško,
17. Okrajno sodišče v Lenartu s sedežem v Lenartu – za območje sodnega okraja Lenart,
18. Okrajno sodišče v Lendavi s sedežem v Lendavi – za območje sodnega okraja Lendava,
19. Okrajno sodišče v Litiji s sedežem v Litiji – za območje sodnega okraja Litija,
20. Okrajno sodišče v Ljubljani s sedežem v Ljubljani – za območje sodnih okrajev Ljubljana Bežigrad, Ljubljana Center, Ljubljana Moste-Polje, Ljubljana Šiška in Ljubljana Vič-Rudnik,
21. Okrajno sodišče v Ljutomeru – za območje sodnega okraja Ljutomer,
22. Okrajno sodišče v Mariboru s sedežem v Mariboru – za območje sodnih okrajev Maribor. Pesnica in Ruše,
23. Okrajno sodišče v Murski Soboti s sedežem v Murski Soboti – za območje sodnega okraja Murska Sobota,
24. Okrajno sodišče v Novi Gorici s sedežem v Novi Gorici – za območje sodnega okraja Nova Gorica,
25. Okrajno sodišče v Novem mestu s sedežem v Novem mestu – za območje sodnega okraja Novo mesto,
26. Okrajno sodišče v Ormožu s sedežem v Ormožu - za območje sodnega okraja Ormož,
27. Okrajno sodišče v Piranu s sedežem v Piranu -za območje sodnih okrajev Izola in Piran,
28. Okrajno sodišče v Postojni s sedežem v Postojni – za območje sodnega okraja Postojna,
29. Okrajno sodišče na Ptuj s sedežem na Ptuj -za območje sodnega okraja Ptuj,
30. Okrajno sodišče v Radovljici s sedežem v Radovljici – za območje sodnega okraja Radovljica,
31. Okrajno sodišče v Sevnici s sedežem v Sevnici -za območje sodnega okraja Sevnica,
32. Okrajno sodišče v Sežani s sedežem v Sežani -za območje sodnega okraja Sežana,
33. Okrajno sodišče v Slovenski Bistrici s sedežem v Slovenski Bistrici – za območje sodnega okraja Slovenska Bistrica,
34. Okrajno sodišče v Slovenj Gradcu s sedežem v Slovenj Gradcu – za območje sodnih okrajev Dravograd, Radlje ob Dravi, Ravne na Koroškem in Slovenj Gradec,
35. Okrajno sodišče v Slovenskih Konjicah s sedežem v Slovenskih Konjicah – za območje sodnega okraja Slovenske Konjice,
36. Okrajno sodišče v Šentjurju pri Celju s sedežem v Šentjurju pri Celju – za območje sodnega okraja Šentjur pri Celju,
37. Okrajno sodišče v Škofji Loki s sedežem v Škofji Loki – za območje sodnega okraja Škofja Loka,

38. Okrajno sodišče v Šmarju pri Jelšah s sedežem v Šmarju pri Jelšah – za območje sodnega okraja Šmarje pri Jelšah,
39. Okrajno sodišče v Tolminu s sedežem v Tolminu – za območje sodnega okraja Tolmin,
40. Okrajno sodišče v Trbovljah s sedežem v Trbovljah – za območje sodnih okrajev Hrastnik, Trbovlje in Zagorje.
41. Okrajno sodišče v Trebnjem s sedežem v Trebnjem – za območje sodnega okraja Trebnje,
42. Okrajno sodišče v Velenju s sedežem v Velenju – za območje sodnih okrajev Mozirje in Velenje,
43. Okrajno sodišče na Vrhniki s sedežem na Vrhniki – za območje sodnih okrajev Logatec in Vrhnika,
44. Okrajno sodišče v Žalcu s sedežem v Žalcu – za območje sodnega okraja Žalec.

Za območje sodnega okraja se šteje po tem zakonu območje občine, določeno z zakonom o postopku za ustanovitev, združitvev oziroma spremembo območja občine ter o območjih občin (Uradni list SRS, št. 28/80, 9/82, 27/84, 38/89 in Uradni list RS, št. 30/90).

Za območje sodnega okraja Koper se šteje po tem zakonu tudi teritorialno morje Republike Slovenije in vsa plovila, registrirana v Republiki Sloveniji, ko se nahajajo v mednarodnih vodah.

115. člen

V Republiki Sloveniji so:

1. Okrožno sodišče v Celju s sedežem v Celju – za območje sodnega okrožja Celje,
2. Okrožno sodišče v Kopru s sedežem v Kopru – za območje sodnega okrožja Koper,
3. Okrožno sodišče v Kranju s sedežem v Kranju -za območje sodnega okrožja Kranj,
4. Okrožno sodišče v Krškem s sedežem v Krškem – za območje sodnega okrožja Krško,
5. Okrožno sodišče v Ljubljani s sedežem v Ljubljani – za območje sodnega okrožja Ljubljana,
6. Okrožno sodišče v Mariboru s sedežem v Mariboru – za območje sodnega okrožja Maribor,
7. Okrožno sodišče v Murski Soboti s sedežem v Murski Soboti – za območje sodnega okrožja Murska Sobota,
8. Okrožno sodišče v Novi Gorici s sedežem v Novi Gorici – za območje sodnega okrožja Nova Gorica,
9. Okrožno sodišče v Novem mestu s sedežem v Novem mestu – za območje sodnega okrožja Novo mesto,
10. Okrožno sodišče na Ptuj s sedežem na Ptuj -za območje sodnega okrožja Ptuj,
11. Okrožno sodišče v Slovenj Gradcu s sedežem v Slovenj Gradcu – za območje sodnega okrožja Slovenj Gradec.

Za območje sodnega okrožja po tem zakonu se šteje območje, ki je bilo do uveljavitve tega zakona določeno kot območje temeljnega sodišča po 26. členu zakona o rednih sodiščih (Uradni list SRS, št. 10/77, 4/82, 37/82, 7/86, 41/87, 24/88 in Uradni list RS, št. 8/90), kolikor ta zakon ne določa drugače.

Za območje sodnega okrožja Maribor se šteje območje, ki je po prejšnjem odstavku določeno za območje Temelnjega sodišča v Mariboru, razen območja občin Ptuj in Ormož, ki se šteje za območje sodnega okrožja Ptuj, in razen območja občin Dravograd, Radlje ob Dravi, Ravne na Koroškem in Slovenj Gradec, ki se šteje za območje sodnega okrožja Slovenj Gradec.

Za območje sodnega okrožja Novo mesto se šteje območje, ki je po drugem odstavku tega člena določeno za območje Temeljnega sodišča v Novem mestu, razen območja občin Brežice, Krško in Sevnica, ki se šteje za območje sodnega okrožja Krško.

Za območje sodnega okrožja Koper se šteje tudi teritorialno morje in plovila po določbi tretjega odstavka prejšnjega člena.

116. člen

V Republiki Sloveniji so:

1. Višje sodišče v Celju s sedežem v Celju,
2. Višje sodišče v Kopru s sedežem v Kopru,
3. Višje sodišče v Ljubljani s sedežem v Ljubljani,
4. Višje sodišče v Mariboru s sedežem v Mariboru.

Za območje Višjega sodišča v Celju se šteje sodno okrožje Celje, za območje Višjega sodišča v Kopru se štejeta sodni okrožji Koper in Nova Gorica, za območje Višjega sodišča v Ljubljani se štejejo sodna okrožja Kranj, Krško. Ljubljana in Novo mesto, za območje Višjega sodišča v Mariboru pa sodna okrožja Maribor, Murska Sobota, Ptuj in Slovenj Gradec.

117. člen

Vrhovno sodišče ima sedež v Ljubljani.

Zakon o sodiščih (Uradni list RS, št. [19/94](#)) vsebuje naslednje prehodne in končne določbe:

»2. poglavje: Prehodne in končne določbe

1. oddelek: Posebne določbe za prve volitve članov sodnega sveta izmed sodnikov in prve volitve članov personalnih svetov

118. člen

Prve volitve članov sodnega sveta morajo biti razpisane petnajst dni po uveljavitvi tega zakona.

Volitve se izvedejo po določbah 3. poglavja prvega dela tega zakona, kolikor ni s temi posebnimi določbami drugače določeno.

119. člen

Pravico voliti in biti voljeni v sodni svet imajo sodniki, ki na dan volitev opravljajo sodniško funkcijo na sodiščih v Republiki Sloveniji in so vpisani v začasni sodniški volilni imenik, ki ga sestavi ministrstvo, pristojno za pravosodje.

Glede pravice vpogleda in pravice zahtevati popravo imenika iz prejšnjega odstavka se uporablja določba 23. člena tega zakona.

Enega člana sodnega sveta volijo sodniki Vrhovnega sodišča, enega člana sodniki višjih sodišč in Sodišča združenega dela Republike Slovenije, dva člana sodniki temeljnih sodišč in sodišč združenega dela prve stopnje. Dva člana sodnega sveta volijo vsi sodniki iz prvega odstavka tega člena.

120. člen

Prve volitve članov personalnih svetov morajo biti razpisane v tridesetih dneh po uveljavitvi tega zakona.

Volitve se izvedejo po določbi 35. člena tega zakona, kolikor ni s temi posebnimi določbami drugače določeno.

V personalne svete temeljnih sodišč, ki imajo več kot -petdeset sodnikov, izvolijo sodniki, ki na dan volitev opravljajo sodniško funkcijo na temeljnih sodiščih, izmed sebe šest sodnikov, sodniki drugih temeljnih sodišč pa štiri sodnike.

Prve volitve članov personalnih svetov sodišč združenega dela prve stopnje se razpišejo z dnem, ko pričnejo z delom delovna in socialna sodišča.

Do konstituiranja personalnih svetov po prejšnjem odstavku opravljajo funkcijo personalnih svetov sodniki teh sodišč na zboru sodnikov.

121. člen

Sodni svet, izvoljen po določbah tega zakona, se konstituira na prvi seji sodnega sveta, ki jo skliče predsednik dotedanega sodnega sveta v petnajstih- dneh po izvolitvi vseh članov sodnega sveta po določbah tega zakona.

Do izvolitve predsednika sodnega sveta vodi delo sodnega sveta najstarejši izvoljeni član sodnega sveta.

Če sodni svet iz prvega odstavka tega člena ni konstituiran do 29. marca 1994, se do njegovega konstituiranja podaljša mandat članom sodnega sveta, imenovanim po določbah zakona o rednih sodiščih.

2. oddelek: Prehodne in končna določba

122. člen

Okrožna in okrajna sodišča, ustanovljena s tem zakonom, začnejo z delom 1. januarja 1995.

Višja sodišča nadaljujejo z delom 1. januarja 1995 s pristojnostmi, ki jih imajo po tem zakonu.

Vrhovno sodišče nadaljuje z delom 1. januarja 1995 s pristojnostmi, ki jih ima po ustavi in zakonu.

Do uveljavitve spremembe sistema kaznivih ravnanj so okrožna sodišča pristojna za sojenje na prvi stopnji o gospodarskih prestopkih.

Do zagotovitve materialnih pogojev za delo v Cerknici deluje Okrajno sodišče v Cerknici s sedežem na Rakeku.

123. člen

S 1. januarjem 1995 prevzamejo okrožna sodišča vse zadeve temeljnih in višjih sodišč, za katere, so stvarno pristojna po tem ali drugem zakonu.

S 1. januarjem 1995 prevzamejo okrajna sodišča vse zadeve temeljnih sodišč, za katere so stvarno pristojna po tem zakonu.

Arhive nekdanjih okrožnih sodišč prevzamejo okrožna sodišča iz tega zakona, arhive nekdanjih občinskih sodišč pa okrajna sodišča.

Podrobnejša navodila o načinu prevzema zadev in arhivov izda minister, pristojen za pravosodje.

124. člen

Sodniki temeljnih sodišč nadaljujejo z delom do izvolitve v trajno sodniško funkcijo oziroma do izteka mandata na okrajnih oziroma okrožnih sodiščih.

Sodnike iz prejšnjega odstavka razporedi na delo na okrožna oziroma okrajna sodišča sodni svet. Pri razporejanju upošteva praviloma naslednje:

1. sodnike, ki so v zadnjem letu pred uveljavitvijo tega zakona delali na zadevah, ki po tem zakonu sodijo v pristojnost okrajnih sodišč, razporedi na okrajna sodišča,
2. sodnike, ki so v zadnjem letu pred uveljavitvijo tega zakona delali na zadevah, ki po tem zakonu sodijo v pristojnost okrožnih sodišč, razporedi na okrožna sodišča,
3. sodnike, ki so v zadnjem letu pred uveljavitvijo tega zakona delali na zadevah, ki po tem zakonu sodijo deloma v pristojnost okrajnih, deloma v pristojnost okrožnih sodišč, razporedi na okrajna ali na okrožna sodišča v sorazmerju s številom določenih sodniških mest v teh sodiščih ter v sorazmerju z njihovo starostjo in dolžino dosedanjega opravljanja sodniške funkcije.

Razporeditev iz prejšnjega odstavka se opravi v šestih mesecih po uveljavitvi tega zakona, vendar najkasneje do 1. decembra 1994.

125. člen

Po 31. decembru. 1994 nadaljujejo personalni sveti temeljnih sodišč z delom kot personalni sveti okrožnih sodišč.

126. člen

Do imenovanja sodnikov porotnikov po določbah tega zakona opravljajo dolžnost sodnikov porotnikov pri okrožnih sodiščih sodniki porotniki, ki so ob uveljavitvi tega zakona opravljali dolžnost sodnikov porotnikov pri temeljnih sodiščih.

Z dnem uveljavitve tega zakona preneha dolžnost sodnikom porotnikom pri višjih in Vrhovnem sodišču.

127. člen

Strokovne in administrativno-tehnične delavce temeljnih sodišč prevzamejo v delovno razmerje okrožna oziroma okrajna sodišča v sorazmerju z obsegom nanje prenešenih pristojnosti.

Prevzem delavcev iz prejšnjega odstavka se opravi po navodilih, ki jih izda minister, pristojen za pravosodje.

128. člen

Poslovni prostori, ki so ob dnevu uveljavitve tega zakona v uporabi temeljnih sodišč, postanejo last Republike Slovenije.

Poslovne prostore iz prejšnjega odstavka prevzamejo v uporabo okrožna oziroma okrajna sodišča, ustanovljena s tem zakonom, v skladu z navodili, ki jih izda minister, pristojen za pravosodje.

129. člen

Navodila iz četrtega odstavka 123., drugega odstavka 127. in drugega odstavka 128. člena tega zakona izda minister, pristojen za pravosodje, ko dobi mnenje predsednikov rednih sodišč in sodnega sveta.

130. člen

Sodni red predpiše minister, pristojen za pravosodje, najkasneje šest mesecev po uveljavitvi tega zakona.

Do izdaje sodnega reda se za poslovanje sodišč uporabljajo določbe poslovnika za redna sodišča (Uradni list SRS, št. 26/78, 20/88 in 2/89), kolikor niso v nasprotju s tem zakonom.

131. člen

Dokler ni oblikovana strokovna služba sodnega sveta po določbah tega zakona, opravlja strokovno in administrativno delo za sodni svet ministrstvo, pristojno za pravosodje.

Dokler ministrstvo, pristojno za pravosodje, opravlja dela iz prejšnjega odstavka, se sredstva za delo sodnega sveta zagotavljajo v proračunu v okviru predračuna sredstev ministrstva, pristojnega za pravosodje.

132. člen

Predsedniki sodišč po določbah tega zakona morajo biti imenovani najkasneje do 31. decembra 1994. Za predsednika sodišča je lahko imenovan samo sodnik, ki je po določbah zakona izvoljen v trajno sodniško funkcijo.

Do imenovanja predsednikov sodišč po prejšnjem odstavku opravljajo funkcijo predsednikov predsedniki rednih sodišč, izvoljeni po dosedanjih predpisih.

Če predsedniki okrajnih in okrožnih sodišč niso imenovani do roka iz prvega odstavka tega člena, opravljajo funkcijo predsednikov okrožnih sodišč predsedniki temeljnih sodišč, funkcijo predstojnikov okrajnih sodišč pa vodje enot, ki so to funkcijo opravljali ob uveljavitvi tega zakona.

133. člen

Stalni sodni izvedenci in stalni sodni cenilci, imenovani po dosedanjih predpisih, nadaljujejo z delom po določbah tega zakona kot sodni izvedenci in sodni cenilci, imenovani za območje Republike Slovenije.

Ministrstvo, pristojno za pravosodje, v roku treh mesecev po uveljavitvi tega zakona vzpostavi imenik sodnih izvedencev in sodnih cenilcev.

Stalni sodni tolmači, imenovani po dosedanjih predpisih, nadaljujejo z delom kot sodni tolmači po določbah tega zakona.

134. člen

Z dnem uveljavitve tega zakona preneha veljati zakon o rednih sodiščih (Uradni list SRS, št. 10/77, 4/82, 37/82, 7/86, 41/87, 24/88 in Uradni list RS, št. 8/90), razen določb o organizaciji in pristojnosti temeljnih in višjih sodišč, ki prenehajo veljati 1. januarja 1995, in določb o razrešitvi sodnika, ki prenehajo veljati z dnem izteka mandatov sodnikov, ki sodniško funkcijo opravljajo ob uveljavitvi tega zakona.

Z dnem uveljavitve tega zakona se preneha uporabljati določba 66. člena zakona o službi družbenega knjigovodstva (Uradni list SFRJ, št. 70/83, 16/86, 72/86, 74/87, 37/88, 61/88, 57/89, 79/90, 84/90 in 20/91 v zvezi s 4. členom ustavnega zakona za izvedbo temeljne ustavne listine o samostojnosti in neodvisnosti Republike Slovenije, Uradni list RS, št. 1/91-I) v delu, ki določa sestavo sodišča.

1. januarja 1995 se prenehajo uporabljati določbe zakona o pravnem postopku (Uradni list SFRJ, št. 4/77, 36/80, 69/82, 58/84, 74/87, 57/89, 20/90 in 27/90 v zvezi s 4. členom ustavnega zakona iz prejšnjega odstavka) in zakona o kazenskem postopku (Uradni list SFRJ, št. 4/77, 14/85, 74/87, 57/89 in 3/90 v zvezi s 4. členom ustavnega zakona iz prejšnjega odstavka) v delu, v katerem urejajo sestavo sodišča v nasprotju z določbami tega zakona.

135. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.«.

Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o sodiščih (Uradni list RS, št. [45/95](#)) vsebuje naslednjo končno določbo:

»5. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.«.

Zakon o pravdnem postopku – ZPP (Uradni list RS, št. [26/99](#)) vsebuje naslednjo končno določbo:

»503. člen

Ta zakon začne veljati devetdeseti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.«.

Zakon o spremembi in dopolnitvi zakona o sodiščih – ZS-B (Uradni list RS, št. [38/99](#)) vsebuje naslednjo končno določbo:

»2. člen

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.«.